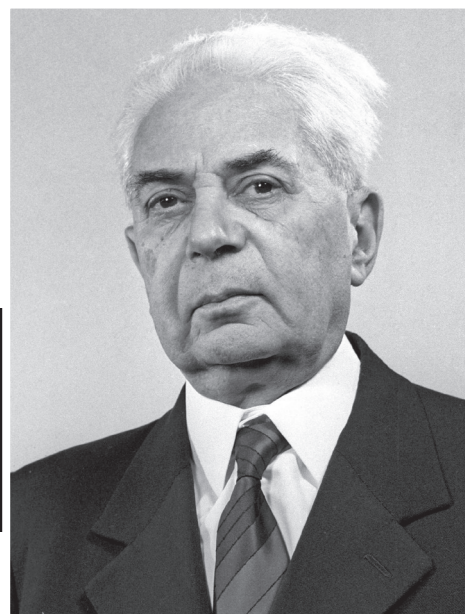

HÁY LÁSZLÓ

11891. augusztus 31. Jászberény, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye –
1975. január 27. Budapest

MTI/MTVA Fotóarchívum/Szebellédy Géza

FŐBB TISZTSÉGEI

A Kereskedelem- és Szövetkezetügyi Minisztérium adminisztratív államtitkára	1948. augusztus 14.–1949. június 11.
Külkereskedelmi minisztériumi államtitkár	1949. június 11.–1951. január 27.
A külkereskedelmi miniszter első helyettese	1951. január 27.–1953. július 4.
A bel- és külkereskedelmi miniszter első helyettese	1953. július 4.–1954. július 6.
Külkereskedelmi miniszter	1954. július 6.–1956. április 14.
A Magyar Nemzeti Bank elnöke	1956. április 16.–1956. november 19.
Az MSZMP KB tagja	1959. december 5.– 1975. január 27.

PÁLYÁJA

Apja, Háy Gyula kereskedő volt, anyját Ehrlich Johannának hívták.

1908-ban a Jászberényi Magyar Királyi Állami Főgimnáziumban érettségizett, majd a Budapesti Magyar Királyi Tudományegyetem orvosi fakultásán tanult tovább. 1909-ben szülőhelyén lépett be a Magyarországi Szociáldemokrata Pártba, Budapesten részt vett a Galilei Körhöz tartozó egyetemi diákmozgalomban. 1914. decemberben orvosdoktorrá avatták, s az első világháború végéig a monarchia hadseregének katonájaként hadikórházakban és az olasz fronton szolgált, orvos főhadnagyként szerelt le. 1919. januárban a Budapesti Tudományegyetem 1. Számú Belklinikáján kapott állást. Hamarosan tagja lett a Kommunisták Magyarországi Pártjának, a Tanácsköztársaság alatt bevásztották az orvosok szakszervezetének direktóriumába is. 1919. májusban a IX. munkásezred építőmunkás zászlóaljának orvosa lett, részt vett az északi hadjáratban.

A kommün bukása után orvosi hivatásának folytatásától eltiltották. A letartóztatás elől 1920. márciusban Bécsbe menekült, majd Csehszlovákiába utazott, ahol elvállalta a szociáldemokrata *Kassai Munkás* című hetilap szerkesztői feladatait. A csehszlovák hatóságok magyar állampolgársága miatt üldözni kezdték, állampolgárságának rendezetlenségére hivatkozva az ország elhagyására kényszerítették. 1922 nyarán előbb Bécsbe, majd Berlinbe költözött. Tagja lett a Németország Kommunista Pártjának,

állást kapott a szovjet érdekeltségű Nemzetközi Munkásmozgalmi és Közgazdasági Kutatócsoportnál, ahol közgazdasági kérdésekkel foglalkozott. 1929. októbertől 1933 végéig a berlini szovjet kereskedelmi képviselő munkatársa volt. 1934. januárban Moszkvába küldték, a Szovjetunió Külkereskedelmi Népbiztosság Konjunktúra Kutató Intézetébe került, emellett 1941-ig a Szovjet Tudományos Akadémia Világgazdasági és Világpolitikai Intézete munkatársa volt. 1939-ben elnyerte a közgazdaság-tudományok kandidátusa tudományos fokozatot. 1941-ben a „kommunista világpárton” belül a német szekcióból átlépett a magyar kommunistákat tömörítő csoportba. 1944 elején a moszkvai Kossuth Rádió munkatársa lett.

1945. szeptemberben tért haza Magyarországra, s kinevezték a Magyar-Szovjet Külforgalmi Rt. igazgatójává. 1946. április és 1948. augusztus között a Magyar Nemzeti Bank osztályvezetőjeként, helyettes vezérigazgatójaként, majd igazgatójaként dolgozott. 1948. augusztustól a Kereskedelem- és Szövetkezetügyi Minisztérium, 1949. júniustól a Külkereskedelmi Minisztérium államtitkára, illetve 1951. januártól a külkereskedelmi miniszter első helyettese volt, tisztét az 1953. júliusban megalakított Bel- és Külkereskedelmi Minisztériumban is megőrizte. Nagy Imre első kormányának átalakításakor, 1954. július 6-án megbízták az ismét önállósult Külkereskedelmi Minisztérium vezetésével. 1956. áprilisban kinevezték a Magyar Nemzeti Bank elnökévé. Az 1956-os forradalom alatt állásából elmozdították, november elején, a szovjet csapatok bevonulása után visszahelyezték posztjára, de megbízatását még abban a hónapban visszavonták, s 1957. februárban nyugdíjazták.

1956-tól másodállásban a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Politikai Gazdaságtan Tanszékének docense, 1957. szeptembertől főállásban tanszékvezető egyetemi tanára, valamint az intézmény rektora volt, 1958-ban védés nélkül megkapta a közgazdaság-tudományok doktora tudományos fokozatot. 1956. decemberben belépett a Magyar Szocialista Munkáspártba, 1957-től részt vett a párt Központi Bizottsága Közgazdasági Elméleti Munkaközössége tevékenységében, emellett 1958. február és 1960. július között a Központi Népi Ellenőrző Bizottság tagja is volt. Az MSZMP VII. kongresszusán (1959. november 30–december 5.) bekerült a pártparlamentként működő KB soraiba. Az egyetemről 1963. májusban vonult végleg nyugállományba, de tagságát az MSZMP KB-ban élete végéig megtartotta. 1965. áprilisban a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 1973. májusban rendes tagjává választották, 1970-ben Állami Díjjal tüntették ki.

FŐ MŰVEI

A szocialista bel- és külkereskedelem. Szikra Kiadó, Budapest, 1950.

Az újratermelési ciklus alakulása a második világháború után. Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest, 1959.

A hidegháború gazdasági formái. Kossuth Kiadó, Budapest, 1964.

A világkapitalizmus válsága. Kossuth Kiadó, Budapest, 1966.

A megváltozott világgazdaság. Kossuth Kiadó, Budapest, 1970.

FORRÁS

Az MDP KV Titkársága 1951. január 24-i ülésének jegyzőkönyve. Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára M-KS 276. fond 54/128. őrzési egység. http://www.digitarchiv.hu/faces/frameContentGenerator.jsp?ADT_ID=39974&MT=1 (A letöltés ideje 2015. szeptember 17.)

IRODALOM

Dr. Háy László, 1891–1975. *Népszabadság*, 1975. január 29.

Bárányné Szabadkai Éva: Háy László. In *Magyar közgazdászok arcképvázlatai: Karvasy Ágoston, Kautz Gyula, Heller Farkas, Háy László*. Szerkesztette Mihalik István. Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem, Budapest, 1991. 243–270.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjai. I. kötet. A–H. Főszerkesztő Glatz Ferenc. MTA Társadalomkutató Központ–Tudománytár, Budapest, 2003. 489.

Bölgöny József–Hubai László: *Magyarország kormányai, 1848–2004*. Ötödik, bővített és javított kiadás. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2004. 338–339.

